

Iedzīvotāju foruma
„Rīga dimd – iedzīvotāji domā, runā, dara”
Radisson Blu Hotel Latvija, Elizabetes 55, Rīgā
30.11.2016.

KOPSAVILKUMS

DARB-DARBNĪCA I – PIEDERĪGĀ RĪGĀ

Moderatori: Selīna Vancāne, Latvijas Zaļā kustība; Guntars Ruskuls, RD Pilsētas Attīstības departaments

Pieredzes stāstnieki:

1. Šreienbuša / Čiekurkalns, **Kaspars Spunde**, Čiekurklana attīstības biedrības vadītājs:

Neprasi, ko Čiekurkalns var dot tev, prasi, ko tu vari dot Čiekurkalnam! Viena no aktivākajām apkaimēm Rīgā.

2. Rada Brasa apkaimju iniciatīva - (Hospitāļu ielas kaimiņu svētki), **Inese Auziņa:**

Radošā Brasas apkaime: Mēs esam no Brasas. Mēs ar to lepojamies. Mēs esam kaimiņi un draugi. Mēs esam radoši. Mēs daram mūsu apkaime skaistāku, draudzīgāku, skanīgāku, priecīgāku, kārtīgāku

3. Pārdaugavas apkaimju iniciatīva/ Fonds INITIUM vadītāja **Ieva Niedre:**

"Pārdaugavas radošais centrs" centrs šobrīd apvieno fondu INITIUM, Jāņa Akuratera muzeju, Ojāra Vācieša muzeju, Eduarda Smiļģa Teātra muzeju, kultūras centru "Hāgenskalna komūna", neformālāo iedzīvotāju grupu "Labi dzīvot Āgenskalnā"

4. Arhitektu Ārgaļu studija Bluķis /Avotu ielas apkaime, **Aija Berne:**

Avotu ielas apkaimes iniciatoru lielākoties bija tieši uzņēmēji, kas strādā avotu ielas apkaimē, kas risina to kā saturīgi pavadīt laiku un izmantot teritorijā esošo uzņēmumu sniegtās priekšrocības

5. Fonds "Imantas draugi" **Vladimirs Morozovs:**

Imantas attīstības iniciatīva, kas radusies daudzīvokļu ēku apkaimē.

Darba grupas lielums – 35-37 cilvēki

Dom-darbnīcas būtiskākie jautājumi:

- Kā apkaimju iniciatīvas veido vietas identitāti, veicina lokālpatriotismu un piederības izjūtu Rīgai un konkrētai apkaimē.
- Kā iesaistīt dažādas mērķgrupas un iedzīvotājus ar dažādu sociālo un kultūras pieredzi, dažādas vecuma grupas un mentalitātes kopīgās aktivitātēs ar mērķi veicināt apkaimes attīstību un saliedētību.
- Attālāko apkaimju identitātes veidošanās un to pamatvajadzības – piemērs, Mangaļsalas un Dārziņu apkaimes.
- Kā efektīvāk nodrošināt informācijas apriti starp pašvaldības pārstāvjiem un apkaimes iedzīvotājiem.
- Kāda veida aktivitātes plāno apkaimes un kas varētu būt iespējamie riski vai problēmas to ieviešanā.

• Darbs tika vadīts:

1. Ievirzot dalībniekus apkaimes iniciatīvu diskursā - izstāstot par to, kas ir apkaimes, kā tās radušās un kāds ir to izveides mērķis.
2. Lai ilustrētu un demonstrētu labās prakses piemērus dažu aktīvāko apkaimju iniciatīvu pieredzes tika prezentētas. Prezentāciju mērķis bija ne tik vien pastāstīt kādas aktivitātes notiek apkaimē, bet arī īsumā ilustrēt iniciatīvas virzības procesu, definēt problēmas un veidus kā rast atbalstu savām idejām.
3. Darba grupas dalībnieki iesaistījās sarunā par apkaimju iniciatīvām un tika definētas dažādas iespējamās darba grupas, kurās darboties tālāk attīstot kopīgas idejas un definēt iespējamās problēmas.
4. Diskusijas dalībnieki izvirzīja 3 iniciatīvu veidus:
 - Apkaimju pasākumu organizēšana- svētki, radoši un izklaidējoši pasākumi, sporta pasākumi, tirdziņi, u.c.;
 - Vides ilgtspējas nodrošināšana apkaimē – vides sakopšanas talkas, protesti pret apkaimē nevēlamu apbūvi, attīstības jautājumu risināšana, pagalma iekārtošana un dārziņi;
 - Pēcpadomju ēku apkaimes iniciatīvas – apkaimes kurās ir ļoti daudz daudzdzīvokļu ēkas, kurām nav izteikta centra vai ir ļoti dažādi un daudz iedzīvotāji, kuri grūti mobilizējami.
5. Dalībnieki darba grupās kopīgi vienojas par idejām un aktivitātēm, kas sekmētu apkaimju kustību attīstību un iesaistītu pēc iespējas vairāk iedzīvotājus. Darba grupās tiek definētas arī iespējamās problēmas un gaidāmais atbalsts no Rīgas Domes vai citiem.
6. Darba grupas prezentē secinājumus un Rīgas Domes pārstāvis, kā arī citu grupu dalībnieki papildina un komentē secinājumus.
7. Dalībnieki kopīgi vienojās par secinājumiem, kurus vadītāji prezentēja Forumam.

Identificētas problēmas:

1. Komunikāciju problēma – nav definēta vienota informācijas telpa apkaimē, informācijas plakāti tiek plēsti nost, komunikācija ar Domes pārstāvjiem nereti neefektīva, nedrīkst izvietot plakātus par pasākumiem sabiedrisko transportu pieturvietās taču tieši tur informācija būtu efektīva.

2. Talku laikā apkaimēs trūkst atbalsts ēdināšanas un kultūras pasākuma nodrošināšanā, kas varētu ļaut piesaistīt vairāk dalībnieku un tos saliedētu.
3. Attālo apkaimju sadzīvisko problēmu nerisināšana- tālākās apkaimēs kā Dārziņi, Mangaļsala joprojām jārisina pamatproblēmas- ūdensvada un kanalizācijas, kā arī ceļu infrastruktūras nodrošināšana.
4. Pagalma dārznieki- nesankcionēta apstādījumu veidošana pagalmos. Iedzīvotājiem trūkst izpratnes ar ko jāsaskaņo un kādā veidā var iesaistīties apzaļumošanas pasākumos.
5. Sporta aktivitātes – ja aktivitātēm jānodrošina maksas treneris vai organizators tad neizdodas piesaistīt iedzīvotājus tik daudz kā, piemēram, Uzvaras parka, kur ir bezmaksas sporta pasākumi.
6. Identitātes veicināšana ir apkaimes entuziastu rokās un tam nav pastāvīga finansējuma, kā arī vienotu vadlīniju kas īsti veido konkrētās apkaimes identitāti, kā to paspilgtināt un kādiem instrumentiem.
7. Apkaimju iniciatīvu virzītāji ir brīvprātīgie, kuriem par darbu nemaksā algu, tas draud ar aktīvāko biedru izdegšanu un pie kampaņveida attīstības (attiecināmi tikai no RD finansējuma konkursiem).

Identificētie riski:

- Komunikācija - Plakātus plēš nost neskaidru iemeslu dēļ, arī tad ja tie tiek izlikti kāpņu telpās vai pieturvietās nav garantijas, ka visi iesaistīsies. Domei jau ir ļoti daudz atbalsta struktūru, bet ne visas tiek efektīvi izmantotas apkaimēs. Ja izveidos kādu atsevišķu informācijas punktu tieši apkaimēm nav garantijas, ka arī šo rīko izmantos aktīvi.
- Sociālā un kulturāla dažādība apkaimē - pastāv mīts, ka aktivitātēs nereti nepiedalās apkaimes vecākie iedzīvotāji, taču tie ir aktīvi ja iesaista laicīgi jau plānojot pasākumus un arī nodrošina iespēju piedalīties kaut vai vērojot pasākumu. Var gadīties, ka kas vienam patīk, citam traucē – īpaši, ja tirdziņi notiek pie mājas, troksnis utt.
- Identitāte - Ieviešot identitātes simbolus vai zīmes ir risks, ka tas var traucēt ainavai, vai iedzīvotāji var nebūt vienprātīgi par tā nepieciešamību un skaistumu. Kas vienam šķiet labs un pieņemams ar ko identificēt visu apkaimi, citam var šķist nevajadzīgs un pat degradējošs.

Nepieciešamais atbalsts un ieteikumi:

- Talkas – RD rast iespēju nodrošināt lielāko talku laikā ēdināšanu talkotājiem un/vai kultūras programmu. Tādējādi apkaimes iedzīvotāji varēs iesaistīties pilnīgāk arī apkaimes sadraudzībā un tas veicinās jaunu ideju attīstību.
- Sporta pasākumi – rast iespēju RD nodrošināt bezmaksas sporta personālu apkaimē, kas organizē un vada sporta aktivitātes ar noteiktu regularitāti. Sporta aktivitātes ļauj saliedēt apkaimes iedzīvotājus un palīdz saturīgi pavadīt laiku ne tikai jauniešiem, bet arī pensionāriem. Uzvaras parka piemērs ir lielisks, taču tas nav visiem pietiekami pieejams.

- Komunikācija sabiedriskā transporta pieturās – rast iespēju, ka apkaimes var izvietot pasākumu reklāmas un aktuālo informāciju par apkaimes aktivitātēm sabiedriskā transporta pieturvietu tuvumā.
- Identitātes veidošana – rast iespēju nodrošināt atbalstu, lai katrā apkaimē varētu uzstādīt karti, kurā ir norādes par to kā pavadīt laiku šajā apkaimē un ar ko tā ir tik īpaša, ar ko atšķiras no citām Rīgas apkaimēm.
- Apkaimju entuziasti/apkaimju vecākie – būtu nepieciešams RD nodrošināt atbalstu apkaimju pasākumu plānošanā un rīkošanā 10% algu no projekta kopējām izmaksām projektu vadītājiem vai apkaimju iniciatīvu entuziastiem. Tādējādi tie rastu iespēju nodrošināt vismaz komunikāciju izmaksas un apmaksāt kaut nelielu daļu savu brīvo laiku, ko iegulda apkaimes attīstībā.
- Komunikāciju vieta – apkaimju pulcēšanās vietas izveide būtu ieteicama. Sākotnēji izmantot kāpņu telpu vai kādu publisku pulcēšanās vietu (veikali, centri, atpūtas vietas) kur izvietot informāciju par šādu pulcēšanās vietu. Ar laiku apkaimē jau var rīkot regulāras tikšanās, piemēram, katra mēneša pirmajā sestdienā tikšanās lielajā bērnu laukumā/parkā/kafejnīcā utt. Apkaimēs, kurās nav iespējama komunikāciju vietas izveide ar privātā sektora starpniecību, būtu jāiesaistās pašvaldībai atvēlot telpas apkaimes skolā, bibliotēkā vai kultūras namā, ja tādi ir pieejami.
- Apkaimju forums – lai apkaimes smeltos idejas un apmainītos ar pieredzi ir nepieciešams rīkot pasākumus tieši apkaimju aktīvistiem. Pasākumi var kalpot kā atskaites punkts plānotajam un padarītajam un iespējams piesaistīt jaunus entuziastus jau aktīvajās apkaimēs, kā arī attīstīt neaktīvās.